

ממעמקי הקודש

כחה של כנסת ישראל הולך ומתגלה ממעמקים באותה התנועה המפעמת בנשמת האומה ומכריח אותה – בתקופה שכבר באה העת של קץ המגולה – להראות בחיים, בהשבת תוכן חייה הכלליים למכון בית חייה, לאדמת הקודש ולבנינה.

הכח הזה אמנם עמוק עמוק הוא חבוי בנשמת הכלל כולו, וניצוציו מתגלים בחייהם של אלה המוכשרים להיות מכלל הבונים והעוזרים להגשמת צמיחת הישועה. ואף-על-פי שמקורו של כח זה קודש-קדשים הוא ורוח ה' נוססה בו¹, בכל זאת הוא שולח את ענפיו בהתגלמות המעשית לכל נפש מוכשרה להוציא כלי למעשהו, ואין בידינו כח לבקר את האופי של הנטיה הגאולתית הזאת על-פי מדותינו ככל הערכים אשר אנחנו מעריכים אותם. לפעמים הכח הזה שולח כברק חציו למרחקים מופלגים מאד, שמצד עצמם הם עומדים לגמרי מבחוץ, ומכל-מקום הכשרת הגאולה הולכת ומתכוננת על ידם. חזון כזה היה בימי יסוד המעלה של הבית השני, כשניצוצו זעיר מאורו של משיח נתלבש במקום הרחוק מאד, בנפשו של כורש המלך האלילי, עד שמצד האור הדקדק הזה מאורו של משיח קראה אותו הנבואה בשעתו בשם משיח – כה אמר ה' למשיחו לכורש².

בתקופתנו, מאותו הזמן שהצד המעשי של בנין הארץ החל להתגשם, הולך האור הזה ושולח ניצוציו גם אל נפשות רבות מאלה הרחוקים מאותה שפעת החיים הפנימית של ישראל. ובכל זה הולך ומתגשם על ידם חזון קודש-קדשים, שאין ערוך לקדושתו, יסוד בנין הארץ ושיבת בנין לגבולם בצורה מוגבלת בראשיתה, שאחריתה מי ישורנה.

אבל מתוך המרחק הרב של הניצוץ המתגלה במעמדים נפשיים מרוחקים מגבול הזיו של אור הקודש, שנשמת הגאולה שם גנוזה, מוכרח הכח הניצוצי הזה להיות נחלש בדרך מהלכו ואורו מוכרח להיות הולך ומועם, במשך של אותה תקופה, כשהיא מתמשכת באורך זמן. הניצוץ הגאולתי של כורש לא היה יכול לעמוד זמן רב, ואחרי שעשה את התפקיד של ההתחלה נחלש חילו והחמיץ³. אבל כאשר הגיע הזמן שאיזו מדרגה של אור גאולה תגלה, הוכנו כבר הכחות הפנימיים והמקודשים לקלוט אל תוכם את האור הניצוצי הזה ועמדו לנו אנשי קודש, עזרא ונחמיה ואנשי כנסת הגדולה, שהצילו את האור הניצוצי הכהה הזה וממנו הבעירו שלהבת גדולה שעומדת לנו עד כה באורה הנפלא, היא כל התקופה של ימי הבית השני בכל מעמדיה הנפלאים.

בחזון המורגש אשר אנו רואים לעינינו בימינו, שאחרי שממותה הגמורה של א"י הוחל האור להתגלות בצורה ועירה ברורות קדומים ושתנאים אחרים היו לה, כלומר: לא

שליחות ניצוץ של קרן גאולה למקומות רחוקים, אלא דוקא לקרובים מאוד, לנפשות קדושות, אדירי אמונה וחינוכי כח ה', המיסדים הראשונים של הישוב הקדום, קדושי האומה וגדולי התורה, נמשך האור הזה בעזרתו המקודשת בתור ניצוץ מאיר באבוקות קודש מבפנים, אבל כהה ונחלש בהערכתו המעשית מבחוץ, עד אשר באו זמנים שיד קורא הדורות מראש הכינה אותם להפיץ את החזון במערכותיו המעשיות. אז קמה תנועה מרוחקת מכחו של האור הפנימי וברק החץ הלך למרחוק, פגש בנפשות מוכשרות להציב גבולים מעשיים בכח מוגלם: הישוב החדש ככל מסבותיו, והרימו חזון אנשי חול, מתגברים ברוח של חול-חולין, גם בנפשות אשר לא היתה בהם הכשרה להכיר מהיכן בא להם כח פועל נפלא כזה הקולע כל כך אל המטרה, שהיא קודש-קדשים. הרוח המעשי הלך הלוך והתפשט, פגע בכחות עוזרים, שגם הם מבחוץ, ומחוץ למחנה ישראל לגמרי, גם משם באה הופעה מתמהת. אבל הכח הניצוצי הזה, מתוך מרחקו העצום ממקור הקודש, שמשם גבורת ישראל נלקחת, כשבא עד גבול רחוק של התפשטות חיצונית, שוב היה מוכרח להכשל בלכתו, וחולשות נוראות, מכשולים מעשיים ומכשולים לב רבים סבבו אותו. ומכאן באו לנו אותן התלאות הנוראות, שנמשכו בעצם מחולשת הכח של האור היסודי, מקור הגבורה של צעדי הגאולה בראשיתם, מתוך זעירותה של הנקודה המקודשת, שהיא כל אוצר חילה, ומתוך הסתתרותה במעבי כלי החול, שנעשו לה צינורות מעשיים, במהלך הישוב הארצי-ישראלי ובמהלך אמת הגאולה הפוליטית, שהיא מקשרת את מעבדיה אל החוץ, מחוץ למחיצת הקודש בישראל ומחוץ למחנה ישראל, ביחוסה אל העמים האחרים וכחות ממשלתם, המתאגדים במפעל השרשי המקודש הזה, בענפיו המתפשטים. והתלאות האלו נתגלו בצורתן המפלצתית בשפך דם קדושינו ובעושק זכויותינו בשריד קדשנו ובהגבלת עלייתנו לארץ מחמדנו ובהתגלות הרס הפרוד בתוך מחנות העובדים השונים לשם תחית הארץ ובנין האומה עליה, שכל אלה מבכים את כל הלבבות המקושרים לחוסן ישועת ישראל ונחלת קדשו, בזמן המעבר הזה שצפית בקיעת האורה מוכרחת להתגבר בו בכפלים.

אבל מה החזון הזה מבשר לנו? ידע כל לב חכם, כי רק אות הוא שכבר בא הזמן, שהכח המתפשט שהתרחק ממקורו הנאמן, מוכרח להתעודד ולשוב ולחדש את צורתו העצמית, מאותו המקור שממנו לקח בלא יודעים את כחו המעשי. לא למעט את התפשטות ענפיו הגדולים, אלא להשקותם מטל של תחיה הגנוז במקורו, במקור הקודש אשר ממנו באו, ועל-ידי זה להרבותם ולהגדילם בגודל מופלא. עתה ממעמקים ישאב ישראל את כחו, ממעמקי הקודש אשר שם הגבורה ושם התפארת. ומתוך המחשכים יבוא אור גאולה, להגלות ולהופיע על כל הנשמות המוכשרות להיות עוסקות, מקרוב ומרחוק, בארץ ובגולה, להגשמת הישועה בהופעותיה ממקור הקודש אשר עליה כבר יקפצו מלכים פיהם, כי את אשר לא סופר להם יראו ואת אשר לא שמעו יתבוננו, במהרה בימינו אמן.

¹ ע"פ ישעיה נט יט.

² ישעיהו מה א.

³ ר"ה ד ה.